

Nr 125.

Av herrar **Björkman** och **Bergström**, om årligt understöd åt värnpliktige *K. G. A. Dahlgrens änka*.

Värnpliktige nr 431 27/1925 Karl Gustaf Adolf Dahlgren omkom år 1928 genom olyckshändelse under fullgörande av honom åliggande militärtjänstgöring. Dahlgren, som var handelsbiträde, efterlämnade änka, Karin Maria Dahlgren, född Andersson, och en son. Behållningen i boet uppgick till 794 kronor 72 öre. I anledning av Dahlgrens frånfälle har riksförsäkringsanstalten i årliga livräntor tillerkänt dels änkan, så länge hon lever ogift, 441 kronor och dels sonen, till dess han uppnått sexton års ålder, 294 kronor. Av änkan gjord framställning att av statsmedel utbekomma ytterligare understöd har av Kungl. Maj:t genom beslut den 15 augusti 1930 förklarats icke föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

I skrivelse, här bilagd, har emellertid änkan Dahlgren framlagt en sådan redogörelse för sina och sonens levnadsförhållanden, att vi anse, att fog föreligger för att hon borde kunna komma i åtnjutande av ytterligare understöd av statsmedel. Såsom svar på remisser å ovannämnda framställning förklarade *dels* arméförvaltningens civila departement, att departementet icke kunde tillstyrka bifall, enär några medel under fjärde huvudtiteln icke »torde» kunna anlitas, *dels ock* statskontoret att då omständigheterna i detta fall icke syntes vara av så särskild beskaffenhet, att icke liknande förhållanden kunde ofta nog förefalla, det förefölle statskontoret för konsekvensens skull betänkligt att i detta fall bereda högre ersättning än det författningensliga.

Vi våga nu ifrågasätta, om icke numera i detta fall sådana omständigheter äro påvisade, som kunna berättiga till att, utan ått det behöver antagas att, därest här utöver författningensliga livränta ett tillskott beredes, fara för konsekvenser behöver uppkomma. Änkan Dahlgren har styrkt sin oförmåga att genom förvärvsarbete bidra till sitt och sonens uppehälle. Och sonen är uppenbarligen i behov av sådan vård, som påfordrar förbättring i moderns och hans inkomster. Av intyg från Dahlgrens arbetsgivare, Kooperativa Föreningen Hoppet i Norrköping, framgår, att han på grund av sin duglighet haft de bästa utsikter till befordran med förhöjda lönevillkor. Det synes oss därför hårt för hans efterlämnade, om understöden till dem slutligen skulle beräknas å den unge familjeförsörjarens relativt taget låga arbetsförtjänst. Vi tillåta oss även åberopa, att riksdagen efter framställning av Kungl. Maj:t beviljat understöd, utöver av riksförsäkringsanstalten tillerkänd livränta, åt efterlevande till under fullgörande av militärtjänstgöring förolyckad (se bankoutskottets utlåtande nr 16 år 1933).

Med stöd av det anförda hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta, att värnpliktige nr 431 27/1925 Karl Gustaf Adolf Dahlgrens änka, Karin Maria Dahlgren, född Andersson, må från och med den 1 juli 1934, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, utöver henne författningsenligt tillkommande livränta, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 252 kronor.

Stockholm den 23 januari 1934.

G. A. Björkman.

Alb. Bergström.

Undertecknad Karin Maria Dahlgren, född Andersson, änka efter handelsbiträdet Karl Gustaf Adolf Dahlgren från Norrköping, anhåller vördsamt få anförda följande.

Måndagen den 1 oktober 1928 påkörde ett södergående persontåg å södra stambanan lastautomobilen E 4537 vid korsningen mellan järnvägen och byvägen från Hydingegårdarna i Sya socken till landsvägen Mjölby—Linköping. Vid sammanstötningen dödades bilens förare samt min man, vilken medföljde bilen såsom passagerare. Min man, som hade inskrivningsnumret 431 27/1925, fullgjorde vid angivna tidpunkt honom åvilande militärtjänstgöring samt hade i vederbörlig ordning kommanderats att medfölja bilen.

Dahlgren, vilken var född den 5 november 1905, efterlämnade förutom mig allenast en dödsbodelägare, nämligen vår son, Gustaf Torgny, född den 4 augusti 1928.

Enligt en den 12 februari 1929 dagtecknad skrivelse har riksförsäkringsanstalten på grund av Dahlgrens dödsfall funnit vissa ersättningar skola utgå, nämligen *dels* begravningshjälp med 176 kronor 40 öre, *dels* livränta till mig med 441 kronor årligen, så länge jag lever ogift, och *dels* livränta till vår son med 294 kronor årligen, tills han uppnått 16 års ålder, det vill säga till den 4 augusti 1944. Enligt vad jag från vederhäftigt håll inhämtat äro angivna ersättningsbelopp riktigt beräknade. Jämlikt förordningen den 18 juni 1927 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, kan varken jag eller min son utfå högre ersättningar än dem, som sålunda tillerkänts oss.

Jag har på grund av sjukdom fått min arbets- och förvärvsförmåga i hög grad nedsatt. Under den tid, som förflutit efter min mans död, har jag visserligen gång efter annan gjort försök att genom arbete förbättra mina levnadsförhållanden, men mitt tillstånd har för varje gång alltmera försämrats. För närvarande anser jag mig icke någonsin bliva i stånd att utföra förvärvsarbete. Läkarintygen angående min sjuklighet vidfogas.

Dahlgren hade på grund av stor duglighet inom sitt yrke lyckats bereda oss en god ekonomisk ställning samt ansågs hava de bästa utsikter att bliva befordrad till butiksföreståndare. Hade Dahlgren icke omkommit, skulle vår familj uppenbarligen hava kommit att leva under jämförelsevis goda ekonomiska omständigheter. Den ersättning, som jämlikt förenämnda förordning tillerkänts mig och min son, har fördenskull endast i ringa mån förmått täcka den förlust, som vi genom Dahlgrens död förorsakats.

På grund av sistnämnda förhållande har jag år 1930 i underdånighet ansökt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för att bereda oss ersättning av statsmedel utöver de belopp, som vi enligt ovannämnda förordning tillerkänts.

Genom beslut den 15 augusti 1930 har emellertid Kungl. Maj:t funnit min ansökning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Jag bor för närvarande hos min moder Hulda Andersson, vilken är skild från sin man och av denne åtnjuter ett årligt underhåll av 980 kronor. Min moder, som för några år sedan blivit opererad för gallsten och dessutom har fått livmodern bortopererad, lider numera av muskelutskjutningar samt har av angivna orsaker mycket nedsatta kroppskrafter, i anledning varav hon saknar varje möjlighet att genom arbete förvärva några inkomster. Min moder, jag och min nu femårige son bebo gemensamt ett mindre rum på nedre botten i fastigheten nr 40 vid Prästgatan i Norrköping, för vilket rum vi betala 220 kronor om året i hyra. Det är allt annat än överensstämmande med hygienens krav, att min son skall behöva växa upp i detta trångbodda och åt skuggsidan belägna rum. Detta har även framhållits av en läkare, som jag måst tillkalla, enär min son visat sig lida av engelska sjukan och ledgångsreumatism. Min moder och jag hava emellertid icke råd att förhyra något bättre rum, enär vi på grund av våra synnerligen begränsade inkomster omöjligen kunna undvara mera än 220 kronor om året till hyra.

Det må slutligen framhållas, att jag från vederhäftigt håll inhämtat, att det icke torde finnas några möjligheter för mig och min son att på rättslig väg utfå ytterligare ersättning i anledning av min mans bortgång. Uppenbart är emellertid, att min son och jag äro i största behov av ytterligare understöd. Vid bedömandet av frågan, vem som *skäligen* bör täcka detta behov, må framhållas, att bilens förare ensam varit ansvarig för bilens manövrering samt att han under körningen får anses hava intagit ett befäls ställning gentemot min man. Då därtill kommer, att körningen utförts på uppdrag av staten samt att min man kommenderats att medfölja automobilen, synes det icke vara annat än rätt och billigt, att staten på ett eller annat sätt söker bereda mig och min son ersättning för den svåra förlust, som vi fullständigt oförskyllt lidit. På grund härav har jag hos höga vederbörande låtit efterhöra, vilka möjligheter vi hava att utav billighetsskäl utfå ersättning av statsmedel. Därvid har det inhämtats, att ersättningsfrågan icke torde kunna bliva föremål för en kungl. proposition till riksdagen men att det däremot kunde tänkas, att frågan motionsvis kunde upptagas.

Under åberopande såväl av ovan anförda omständigheter som ock av vidfogade handlingar, hemställer jag vördsammast, att någon åtgärd måtte vidtagas, som kan förbättra min och min sons synnerligen svåra ekonomiska ställning.

Norrköping den 15 januari 1934.

Karin Maria Dahlgren.

Adress: Prästgatan 40, Norrköping.

Änkan Karin Maria Dahlgrens, född Andersson, egenhändiga namnteckning bevitna:

Arne Bohlin.

Anna Hallin.

Fru *Karin Dahlgren*, som för ungefär 3 år sedan blivit opererad för *varbildning* i äggstockarna, efter vilken operation ett större operationsärr kvarstår å baken, har vid i dag företagen undersökning befunnits lida av *kronisk tarmkatarr* i förening med *allmän klenhet*, varför hennes arbetsförmåga *tills vidare* är *nedsatt*, vilket härmed intygas.

Norrköping den 18 mars 1930.

A-a Romanus-Alfvén.

Leg. läkare.

Att änkan *Karin Dahlgren*, som för några år sedan genomgått en större *bukoperation* och sedan dess lidit av *kronisk mag- och tarmkatarr*, tills vidare är *nedsatt till sin arbetsförmåga*, särskilt i fråga om *tyngre* arbete, intygas härmed.

Norrköping den 15 oktober 1933.

A-a Romanus-Alfvén.
Leg. läkare.

Biträdet *Karl Gustaf Dahlgren* anställdes som springpojke i Kooperativa föreningen *Hoppet* den 21 april 1921 för en lön av 10 kronor per vecka och befordrades till biträde år 1923. Hans lön utgick med 250 kronor per månad från och med den 1 april 1928.

Då herr *Dahlgren* var ett synnerligen dugligt biträde hade han haft de bästa utsikter att bliva befordrad till butiksföreståndare och hade då haft möjlighet att successivt uppnå en lön av 320 kronor per månad, vilket härmed intygas.

Norrköping den 4 april 1929.

Koop. Fören. *Hoppet*
Arvid Carlsson.

Medicine Doktor Gustaf Lindberg.

Att fru *Karin Maria Dahlgren* under av mig denna dag företagen undersökning befunnits lida av *kronisk magkatarr*, intygas.

Norrköping den 15 januari 1934.

G. Lindberg.

Medicine Doktor Gustaf Lindberg.

Barnläkare.

Att gossen *Torgny Dahlgren*, född den 4 augusti 1928, av mig behandlas för *reumatism*, samt att han lider av *allmän kraftnedsättning*, intygas.

Norrköping den 15 januari 1934.

G. Lindberg.